

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2018:
Topklinische ziekenhuizen
Thema Antibioticagebruik
PREZIES – versie: november 2019
Documentversie: 1.0

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2018.

Tabel AB1. Aantal deelnemende patiënten

	Landelijk
	N
Aantal patiënten	2580

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	2407	93,3
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	1640	63,6
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	55	2,1
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	604	23,4
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	108	4,2
Onjuiste beslissing	34	1,3
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	3	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	10	0,4
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	21	0,8
Onjuiste keuze	35	1,4
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	30	1,2
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	5	0,2
Te weinig informatie	104	4,0
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	15	0,6
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	4	0,2
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	17	0,7
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	57	2,2
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	11	0,4

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming – Patiënten met antibiotica
N patiënten = 863

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	712	82,5	198	87,2	29	90,6
Onjuiste beslissing	31	3,6	5	2,2	2	6,3
Onjuiste keuze	35	4,1	9	4,0	0	0,0
Te weinig informatie	85	9,8	15	6,6	1	3,1

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB3b. Niveau besluitvorming – Patiënten zonder antibiotica
N patiënten = 1717

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1695	98,7
Onjuiste beslissing	3	0,2
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	19	1,1

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	0	0,0	1	0,4	0	0,0
Intraveneus	528	61,2	156	68,7	19	59,4
Oraal	335	38,8	70	30,8	13	40,6
Rectaal	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Inhalatie	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	18	1,6
Betalactamase-gevoelige penicillines	35	3,1
Betalactamase-resistente penicillines	82	7,3
Carbapenem-antibiotica	26	2,3
Cefalosporines van de eerste generatie	48	4,3
Cefalosporines van de tweede generatie	108	9,6
Cefalosporines van de derde generatie	141	12,6
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	168	15,0
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	42	3,7
Fluorochinolonen	127	11,3
Glycopeptiden	26	2,3
Imidazoolderivaten	66	5,9
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	35	3,1
Macroliden	29	2,6
Middellangwerkende sulfonamiden	6	0,5
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	20	1,8
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	66	5,9
Polymyxines	2	0,2
Rifampicines	5	0,4
SOD/SDD*	32	2,8
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	20	1,8
Tetracyclines	14	1,2
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	7	0,6
Totaal	1123	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Landelijk								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	66	54	81,8	2	3,0	3	4,5	7	10,6
Cardio-thoracale chirurgie	10	9	90,0	0	0,0	1	10,0	0	0,0
Dermatologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	135	111	82,2	5	3,7	7	5,2	12	8,9
Hematologie	13	11	84,6	0	0,0	0	0,0	2	15,4
Interne Geneeskunde	229	191	83,4	8	3,5	8	3,5	22	9,6
Keel-neus-oor	7	3	42,9	1	14,3	1	14,3	2	28,6
Kindergeneeskunde	20	18	90,0	0	0,0	1	5,0	1	5,0
Longziekten en tuberculose	149	114	76,5	9	6,0	10	6,7	16	10,7
Neurochirurgie	16	14	87,5	1	6,3	0	0,0	1	6,3
Neurologie	29	25	86,2	0	0,0	0	0,0	4	13,8
Obstetrie en gynaecologie	20	18	90,0	1	5,0	0	0,0	1	5,0
Oncologie	5	3	60,0	0	0,0	1	20,0	1	20,0
Orthopedie	30	24	80,0	3	10,0	1	3,3	2	6,7
Plastische chirurgie	8	8	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	26	20	76,9	1	3,8	1	3,8	4	15,4
Geriatric	21	20	95,2	0	0,0	0	0,0	1	4,8
MDL*	26	18	69,2	0	0,0	0	0,0	8	30,8
Reumatologie	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Neonatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	44	42	95,5	0	0,0	1	2,3	1	2,3

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	7	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	29	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	70	2	2,9
Carbapenem-antibiotica	19	1	5,3
Cefalosporines van de eerste generatie	46	1	2,2
Cefalosporines van de tweede generatie	101	6	5,9
Cefalosporines van de derde generatie	119	4	3,4
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	151	7	4,6
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	33	1	3,0
Fluorochinolonen	84	5	6,0
Glycopeptiden	16	0	0,0
Imidazoolderivativen	8	0	0,0
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	25	4	16,0
Macroliden	24	1	4,2
Middellangwerkende sulfonamiden	5	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	18	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	62	1	1,6
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	2	0	0,0
SOD/SDD*	21	2	9,5
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	5	0	0,0
Tetracyclines	13	0	0,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	5	0	0,0
Totaal	863	35	4,1

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination